

Fagerviks och Laggarbergs skolor

2010-05-12

Timrå kommun

861 62 Timrå

Dnr 43-2009:4149

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Fagerviks och Laggarbergs skolor
i Timrå kommun

Rektorn vid Fagerviks och Laggarbergs skolor

Timrå kommun

861 82 Timrå

Tillsyn i Fagerviks och Laggarbergs skolor

Förskoleklass och grundskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Fagerviks och Laggarbergs skolor samt Timrå kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen har funnit flera områden som måste förbättras där rektorn har en viktig roll avseende att utveckla och leda verksamheten i riktning mot de nationella målen. Vid skolorna saknas en övergripande uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten, resultat av arbetet med normer och värden samt arbetet med särskilt stöd. Rektorn saknar överblick över kunskapsresultat och måluppfyllelse i alla ämnen och begär endast in vissa diagnostiska prov i matematik och svenska samt resultaten på de nationella proven. Skolinspektionen bedömer därför att skolornas kvalitetsarbete med att följa upp, utvärdera och vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen behöver förbättras. Rektorn måste ta ett större ansvar för detta arbete.

Tillsynen visar att det vid båda skolorna finns en kultur som innebär låga förväntningar på eleverna. För att kunna öka måluppfyllelsen måste personalen vid båda skolorna i större utsträckning utvärdera sin roll och sitt ansvar avseende undervisningens utformning. Likaså måste skolorna förbättra sitt arbete med att klargöra mål och krav för eleverna samt öka elevernas möjligheter till inflytande. Forskning visar att höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna har betydelse för elevernas resultat.

Skolinspektionen har i tillsynen av Fagerviks och Laggarbergs skolor identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Eleverna vid skolorna ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, kursplanerna).
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning och säkerställer inte att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2, Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar).
- Alla lärare utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav. Utvecklingssamtalen och de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som upprättas uppfyller inte förordningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn tar inte ett tydligt ansvar för uppföljning och utvärdering av skolornas resultat (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Rektorn och lärarna informerar och klargör inte mål och krav för elever i tillräcklig omfattning (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Laggarbergs skola samverkar inte i tillräcklig omfattning med mottagande skola (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Alla lärare arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Rektorn och lärarna har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Skolornas planer mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Skolornas åtgärdsprogram uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3.

Rektor och Timrå kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Timrå-kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Timrå kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Ulrika Svedmark och Eva Edlund samt utredaren Mårten Olsson.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Stina Johansson

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fagerviks skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Laggärbergs skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Timrå kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fagerviks och Laggarbergs skolor den 14 och 15 april.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I skolorna intervjuades rektor. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Fagerviks skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundskola	95

Källa: Skolans rektor

Tabell 2.: Antal elever på Laggarbergs skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola	120

Källa: Skolans rektor

Fagerviks skola är belägen i Fagervik som ligger cirka 2,5 km öster om Timrå tätort. Laggarbergs skola ligger cirka 5 km sydväst om Timrå. Båda skolorna leds av samma rektor. Utbildningen i de båda skolorna omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. I anslutning till skolorna finns även fritidshem. Båda skolorna erbjuder en bra utemiljö som innebär goda möjligheter till utomhusaktiviteter av olika slag. Undervisningen bedrivs i åldershomogena klasser. Laggarbergs har en enhet som kallas barnskolan. Där ingår förskoleklass, årskurs 1 och 2. Den övriga delen av skolan kallas för vita skolan, där ingår årskurserna 3-6.

Eleverna i Fagerviks skola fortsätter sin skolgång i Sörbergeskolan i årskurs 7. Eleverna i Laggarbergs skola fortsätter sin skolgång i Mariedalsskolan.

Tillsynsprotokoll för Fagerviks skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Fagerviks skola inte ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, kursplanerna.

Motivering:

Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 från de senaste fyra åren visar att de allra flesta eleverna nådde provens kravnivå i ämnena svenska, matematik och engelska. Resultaten var dock något lägre i engelska. Ingen uppgift finns över hur stor andel elever som nått kursplanernas mål i alla ämnen i slutet av årskurs 5. Resultaten av de nationella proven i årskurs 3 visar att endast ett fåtal av eleverna inte når provens kravnivå.

I redovisade diagnostiska tester och provresultat berörs endast ämnena matematik, svenska och engelska. I intervju beskriver rektorn att dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten i ämnen utöver matematik, svenska och engelska görs i begränsad omfattning.

Statistik ska användas med viss försiktighet eftersom det är relativt få elever i Fagerviks skola men resultaten i de nationella ämnesproven och det faktum att alla elever inte nått målen de fyra senaste åren indikerar dock att kunskapsresultaten behöver förbättras. Skolan behöver därför vidta åtgärder så att alla elever når kunskapsmålen. Skolan måste förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete och analysera måluppfyllelsen i de olika ämnena. Även arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram behöver utvärderas i syfte att kunna vidta ytterligare åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för att säkerställa att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande samt se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att rektorn har insyn i de behov av utveckling skolan har avseende fokus på elevernas utveckling och lärande i förhållande till de nationella målen. Rektorn är dock osäker på hur lärarna dokumenterar elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. Rektorn är medveten om att den uppföljning och utvärdering som genomförs inte omfattar kunskapsresultaten i alla ämnen och i alla åldrar. Vidare uppger rektor att hon är osäker på om huruvida eleverna får tillräckligt med undervisningstid i ämnena fysik och kemi.

Rektorn uppger att alla lärare utgår från kursplanernas och läroplanens mål, både strävmål och uppnåendemål. Rektorn uppger vidare att samtal om vilken roll kursplanernas och läroplanens mål ska ha i undervisningen delvis genomförs i det utvecklingsarbete som pågår vid skolan kallad förståelseinriktad skola–men att skolan behöver fortsätta detta utvecklingsarbete eftersom olika lärare kommit olika långt i denna process.

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektor det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar i detta arbete.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att varje lärare måste följa upp, utvärdera och analysera varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanens krav i samtliga ämnen och årskurser. Skolinspektionen bedömer vidare att arbetet med att ge eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom utvecklingssamtal, skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner, IUP, måste förbättras.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg.

Motivering:

Som framkommit under ovanstående punkt saknas dokumentation av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Av intervju med rektorn framkommer att det varierar mellan olika lärare i vilken omfattning de dokumenterar, följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanernas krav i samtliga ämnen och årskurser. Lärarna dokumenterar främst resultaten i matematik, svenska och engelska. Rektorn uppger att arbetet med bedömning av kunskapsuppföljning och IUP med skriftliga omdömen är ett utvecklingsområde som skolan arbetar med.

I samband med utvecklingssamtalen upprättas IUP, för alla elever. De planer som Skolinspektionen har tagit del av är kortfattade och saknar en tydlig koppling till de nationella målen. Vidare saknas också en sammanfattning av vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen. IUP ska innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne. Utifrån intervju med rektorn och den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framgår att alla elever inte får skriftliga omdömen i alla ämnen som de får undervisning i. Elever och föräldrar får främst information om elevernas sociala utveckling samt i vilken mån de uppnår målen i matematik, svenska och engelska.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat. Skolan måste också upprätta en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningens krav.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

Vid Fagersviks skola genomförs viss uppföljning och utvärdering som redovisas i skolans kvalitetsredovisning. De kunskapsresultat som följs upp är några tester i svenska och matematik i förskoleklass och årskurserna 2 och 3 samt de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. I övrigt görs inga sammanställningar av kunskapsresultat. Analyser av resultaten som leder till förslag på förbättringsåtgärder görs i mycket begränsad

omfattning. Skolans kvalitetsarbete måste därför utvecklas till att omfatta alla ämnen och alla åldrar.

Vid tillsynen framkommer att uppföljningen av både särskilda stödinsatser och resultat av värdegrundsarbetet endast i liten omfattning systematiskt analyseras, dokumenteras och kommuniceras. Arbetet med normer och värden följs delvis upp med enkäter men realteras inte till uppföljningen av likabehandlingsplanen. I kvalitetsredovisningen framgår att skolan arbetar med att identifiera elever i behov av särskilt stöd utifrån olika tester samt att skolan satsar på att använda olika kompensatoriska hjälpmedel. Resultatet av de olika insatserna analyseras dock inte närmare.

Skolan behöver systematisera sina uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att behov av förbättringsinsatser tydliggörs. Rektorns roll är att leda kvalitetsarbetet på skolan, d.v.s. följa upp, utvärdera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Kvalitetsarbetet ska också dokumenteras i en kvalitetsredovisning. Fagerviks skolas kvalitetsredovisning behöver förbättras för att kunna vara det stöd i utvecklingsarbetet den är tänkt att vara.

För stöd i utformningen av kvalitetsredovisning se Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18) Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna på ett tydligare sätt måste informera eleverna om målen för undervisningen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag.

Motivering:

Av intervju med rektorn framgår att det varierar mellan olika lärare i vilken mån de informerar eleverna om målen för undervisningen. Målen tydliggörs inte heller tillräckligt i alla ämnen. Tydligast informeras om målen i ämnena svenska, matematik och engelska. Rektorn måste se till att lärarna klargör målen för utbildningen för eleverna.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna vid Fagerviks skola måste arbeta med att förbättra elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Motivering:

Det formella elevinflytandet på skolan via klass- och elevråd fungerar enligt rektor bra. Rektor anser dock att det varierar mellan lärarna i vilken omfattning eleverna har inflytande över arbetsätt och arbetsformer samt att elevernas möjligheter att vara med att påverka utformningen av undervisningen kan förbättras på skolan. Genom att i högre grad informera om mål, uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande.

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna inte har höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.

Motivering:

Enligt rektorn har skolans personal diskuterat måluppfyllelse och orsaker till att resultaten ser ut som de gör. En av faktorerna som påverkar resultaten kan enligt rektor vara att Fagerviks skola har för låga förväntningar på eleverna och att de förväntningar som finns, inte alltid är tydliggjorda. Enligt rektorn är Timrå kommun ett industrisamhälle där det traditionellt sett inte varit viktigt med utbildning. Rektor anser att denna inställning fortfarande präglar både skolan och dess personal. Skolans rektor och personalen behöver därför i större utsträckning följa upp och utvärdera resultat, föra diskussioner om hur de kan förbättra resultaten med utgångspunkt i den kunskapssyn och värdegrund som styrdokumentet tar sin utgångspunkt i.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Fagerviks skolas plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Fagerviks skola har utarbetat en likabehandlingsplan utifrån kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Denna lag har upphört och från och med den 1 januari 2009 regleras skyldigheten att utarbeta årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14 a kap. skollagen samt i diskrimineringslagen. Kravet har skärpts genom att planerna numera ska upprättas årligen, inte bara följas upp och ses över. Planerna ska således, utifrån en aktuell kartläggning av verksamheterna, upprättas årligen.

Den plan Skolinspektionen tagit del av beskriver i allmänna ordalag insatser för det förebyggande arbetet med kränkande behandling. I planen framgår även hur personalen ska agera vid akuta situationer av kränkande behandling. Planen saknar dock uppgifter om vilka insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov.

Vidare måste eleverna delta i arbetet med att ta fram planen. Vid intervju med rektor framkommer att det är personalen som upprättar planen, elevrådet har endast haft möjlighet att tycka till om planen innan den fastslogs.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen på Fagersviks skola behöver utvecklas så att de uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Vid Fagerviks skola utarbetas åtgärdsprogram när eleven befaras att inte nå målen i något eller några ämnen eller vid sociala problem. I de åtgärdsprogram Skolinspektio-

nen tagit del av framgång inte alltid vilka behoven är. Vidare framgår det heller inte tydligt hur och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmen innehåller åtgärder men dessa läggs i flera fall på elevens eget ansvar och inte till övervägande del på skolan.

Skolinspektionen vill påpeka att av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd och uppfylla förordningens krav är det viktigt att skolan arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Tillsynsprotokoll för Laggarbergs skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Laggarbergs skola inte ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, kursplanerna.

Motivering:

Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 från vårterminen 2009 visar att 84 procent nådde upp till provens kravnivå i ämnet matematik. Motsvarande resultat för svenska och engelska var 68 respektive 50 procent. I ämnena svenska och engelska har det skett en försämring under de senaste tre åren. Ingen uppgift finns över hur stor andel elever som nått kursplanernas mål i alla ämnen i slutet av årskurs 5. Resultaten av de nationella proven i årskurs 3 från vårterminen 2009 visar att endast någon enskilda elev inte når provets kravnivå i svenska.

I redovisade diagnostiska tester och provresultat berörs endast ämnena matematik, svenska och engelska. I intervju beskriver rektorn att dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten i ämnen utöver matematik, svenska och engelska görs i begränsad omfattning.

Statistik ska användas med viss försiktighet eftersom det är relativt få elever i Laggarbergs skola men resultaten i de nationella ämnesproven och det faktum att alla elever inte nått målen de fyra senaste åren indikerar dock att kunskapsresultaten behöver förbättras. Detta särskilt med tanke på de låga resultaten i engelska. Skolan behöver därför vidta åtgärder så att alla elever når kunskapsmålen. Skolan måste förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete och analysera måluppfyllelsen i de olika ämnena. Även arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram behöver utvärderas i syfte att kunna vidta ytterligare åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för att säkerställa att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande samt se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar.

Motivering:

Rektorn uppger att hon har svårt att hinna med att hålla sig förtrogen med den dagliga verksamheten vid Laggårbergs skola, eftersom rektorn inte finns tillgänglig på skolan varje dag. Rektorn har arbetat vid skolan i cirka ett år och har enligt intervju delvis insikt i skolans utvecklingsbehov. Även delar av personalen är nyanställd och skolan har därför behov att tillsammans arbeta fram en samsyn kring hur målen ska förverkligas. Rektorn menar att skolan under det senaste året inte i tillräcklig omfattning genomfört sådana diskussioner och samtal om skolans uppdrag utifrån de nationella styrdokumentens krav trots att behov finns. Samtal har under läsåret i första hand förts kring målen i svenska, matematik och engelska. Dessa diskussioner kommer enligt rektor att fortsätta.

Rektorn uppger att alla lärare utgår från kursplanernas och läroplanernas mål. Rektorn är dock osäker på hur lärarna dokumenterar och följer upp elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Vidare uppger rektor att hon är osäker på om eleverna får tillräckligt med undervisningstid i ämnena fysik och kemi.

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektor det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar i detta arbete.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att varje lärare måste följa upp, utvärdera och analysera varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanens krav i samtliga ämnen och årskurser. Skolinspektionen bedömer vidare att arbetet med att ge eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom utvecklingssamtal, skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner, IUP, måste förbättras.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg.

Motivering:

Som framkommit under ovanstående punkt saknas dokumentation av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Av intervju med rektorn framkommer att det varierar mellan olika lärare i vilken omfattning de dokumenterar, följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanernas krav i samtliga ämnen och årskurser. Lärarna dokumenterar främst resultaten i matematik, svenska och engelska. Lokala mål finns i dessa ämnen. Rektorn uppger att arbetet med bedömning av kunskapsuppföljning och IUP med skriftliga omdömen är ett utvecklingsområde som skolan arbetar med. I detta utvecklingsarbete ingår att planera och tydliggöra för eleverna vad de förväntas lära sig i alla ämnen under läsåret.

I samband med utvecklingssamtalen upprättas individuella utvecklingsplaner, IUP, för alla elever. De planer som Skolinspektionen har tagit del av är kortfattade och saknar en tydlig koppling till de nationella målen. Vidare saknas också en sammanfattning av vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen. Ansvaret för beskrivna insatser läggs nästan uteslutande på eleven.

IUP ska innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne. Utifrån intervju med rektorn och den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framgår att alla elever inte får skriftliga omdömen i alla ämnen som de får undervisning i. Elever och föräldrar får främst information om elevernas sociala utveckling samt i vilken mån de uppnår målen i matematik, svenska och engelska.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat. Skolan måste också upprätta en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningens krav.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

Vid Laggärbergs skola genomförs viss uppföljning och utvärdering som redovisas i skolans kvalitetsredovisning. De kunskapsresultat som följs upp och redovisas är några tester i svenska och matematik i förskoleklass och årskurserna 2 och 3 samt de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. I övrigt görs inga sammanställningar av kunskapsre-

sultat. Analyser av resultaten som leder till förslag på förbättringsåtgärder görs i mycket begränsad omfattning. Skolans kvalitetsarbete måste därför utvecklas till att omfatta alla ämnen och alla åldrar.

Vid tillsynen framkommer att uppföljningen av både särskilda stödinsatser och resultat av värdegrundsarbetet endast i liten omfattning systematiskt analyseras, dokumenteras och kommuniceras. Arbetet med normer och värden följs delvis upp med enkäter men realteras inte till uppföljningen av likabehandlingsplanen. I kvalitetsredovisningen framgår att skolan arbetar med att identifiera elever i behov av särskilt stöd utifrån olika tester. Skolan prioriterar sedan vilka elever som ska få särskilt stöd med utgångspunkt i den kommunövergripande handlingsplanen avseende särskilt stöd. Resultatet av de olika insatserna analyseras dock inte närmare.

Skolan behöver systematisera sina uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att behov av förbättringsinsatser tydliggörs. Rektorns roll är att leda kvalitetsarbetet på skolan, d.v.s. följa upp, utvärdera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Kvalitetsarbetet ska också dokumenteras i en kvalitetsredovisning. Laggarbergs skolas kvalitetsredovisning behöver förbättras för att kunna vara det stöd i utvecklingsarbetet den är tänkt att vara.

För stöd i utformningen av kvalitetsredovisning se Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18) Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna på ett tydligare sätt måste informera eleverna om målen för undervisningen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag.

Motivering:

Av intervju med rektorn framgår att det varierar mellan olika lärare i vilken mån de informerar eleverna om målen för utbildningen. Målen tydliggörs inte heller tillräckligt i alla ämnen. Information om målen ges främst i ämnena svenska, matematik och engelska. Rektorn måste se till att lärarna klargör målen för utbildningen för eleverna.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Laggarbergs skola behöver förbättra sin samverkan med mottagande skola.

Författningsstöd:

Lpo, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer.

Motivering:

Samverkan mellan Laggarbergskolan och Mariedalsskolan där de flesta eleverna fortsätter sin skolgång i årskurserna 7-9 sker vid överlämnade från årskurs 6 till årskurs 7. Vid övergång lämnas främst information om elever i behov av särskilt stöd och resultat i ämnena svenska, engelska och matematik. Information och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen ingår inte som en rutin vid överlämnade. Samverkan kring information av till exempelvis arbetsätt, arbetsformer, kunskapssyn, bedömning och arbetet med normer och värden framkommer inte vid tillsynen.

Mot bakgrund av ovanstående behöver samverkan mellan Laggarbergskolan och mottagande skola utvecklas och stärkas i syfte att stödja elevernas allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv och som ett led i att främja likvärdig bedömning.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna vid Laggarbergs skola måste arbeta med att förbättra elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Motivering:

Rektorn anser att det varierar mellan lärarna i vilken omfattning eleverna får vara med och påverka arbetsätt och arbetsformer. Utvärderingar görs i alla klasser en gång i veckan, men dessa berör främst vad eleverna gjort och i mindre omfattning vad de lärt sig. Rektorn uppger vidare att elevernas möjligheter att vara med att påverka utformningen av undervisningen behöver förbättras på Laggarbergs skola. Klassråd och elevråd fungerar bra enligt rektor, men kan förbättras.

Genom att i högre grad informera om mål, uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande.

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna inte har höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.

Motivering:

Enligt rektorn har skolans personal diskuterat måluppfyllelse och orsaker till att resultaten ser ut som de gör. En av faktorerna som påverkar resultaten kan enligt rektor vara att Laggarbergs skola har för låga förväntningar på eleverna och att de förväntningar som finns, inte alltid är tydliggjorda. Enligt rektorn är Timrå kommun ett industrisamhälle där det traditionellt sett inte varit viktigt med utbildning. Rektorn anser att denna inställning fortfarande präglar både skolan och dess personal. Skolans rektor och personalen behöver därför i större utsträckning följa upp och utvärdera resultat, föra diskussioner om hur de kan förbättra resultaten med utgångspunkt i den kunskapssyn och värdegrund som styrdokumentet tar sin utgångspunkt i.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Laggarbergs skolas plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Laggarbergs skola har utarbetat en likabehandlingsplan utifrån kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Denna lag har upphört och från och med den 1 januari 2009 regleras skyldigheten att utarbeta årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14 a kap. skollagen samt i

diskrimineringslagen. Kravet har skärpts genom att planerna numera ska upprättas årligen, inte bara följas upp och ses över. Planerna ska således, utifrån en aktuell kartläggning av verksamheterna, upprättas årligen.

Den plan Skolinspektionen tagit del av beskriver i allmänna ordalag insatser för det förebyggande arbetet med kränkande behandling. I planen framgår även hur personalen ska agera vid akuta situationer av kränkande behandling. Planen saknar dock uppgifter om vilka insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Vidare framgår inte om eller hur eleverna varit med i arbetet med att ta fram planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen på Laggarbergs skola behöver utvecklas så att de uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Vid Laggarbergs skola utarbetas åtgärdsprogram när eleven befaras ej nå målen i något eller några ämnen eller vid sociala problem. I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid vilka behoven är. Vidare framgår det heller inte tydligt hur och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmen innehåller åtgärder men dessa läggs i flera fall på elevens eget ansvar och inte på skolan.

Skolinspektionen vill påpeka att av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd och uppfylla förordningens krav är det viktigt att skolan arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).